

Зміст

Присвята · 7

Вступ · 8

Частина перша

СВІТ ЕМПАТА

Ви емпат? · 15

Емпат: благословення чи прокляття? · 37

Частина друга

ВАШІ СТОСУНКИ ІЗ СОБОЮ

Як емпату покращити своє життя · 53

Посилення свого *ego* · 70

Бути духовними означає бути собою · 88

Коли тіло бунтує · 103

Частина третя

ВАШІ СТОСУНКИ ЗІ СВІТОМ

Померти, щоб бути собою! · 127

Відкритися достатку без почуття провини · 144

Скажіть «так» слову «ні» · 163

Прорватися крізь гендерні норми · 177

Жити безстрашно · 187

Подяки · 202

Про авторку · 204

Примітки · 206

Присвята

Ніжним душам, що ходять серед нас, тим чутливим емпатам, які невтомно віддають себе іншим, не думаючи про власні потреби, тим саможертовним поміж нас, що не вміють отримувати.

До цих ніжних душ належать ті, хто каже «так», навіть коли хочеться сказати «ні», хто служить усім, окрім себе самих, хто відчуває провину, коли турбується про себе, з кого робили жертву й цькували, ті, у кого низька самооцінка.

Ви заглушили свій голос і зробили себе малими, щоб інші почувалися великими, і так довго притъмарювали своє світло, що більше не вмієте сяяти.

Ви прочитали всі ті книжки про духовність і самовдосконалення. Ви молилися, медитували, співали мантри, пробачали всім, хто вас скривдив, прощаючи їм знову, а потім виявили, щодоки ви так переймалися, зовнішній світ захопили гучніші й агресивніші голоси.

Ця книжка для вас. Ваш голос життєво важливий, а світло — визначальне. Пора стати собою і повернути собі свою душу, своє життя та світ.

Вступ

Чи бувало таке, що у вас на очах упала й подряпала коліно дитина, а ви відчули це на власному тілі? Коли ви були поруч зі стривоженим чи засмученим другом, чи переживали ви такий самий дискомфорт? Ви почуваєтесь спустошеними поруч із деякими людьми? Тривожними в натові? Відчуваєте, коли хтось каже вам неправду? Ви відповідали «так» на прохання, коли кожна клітина вашого тіла волала «НІ»? Вам казали, що ви «надто чуйні», «надто емоційні», «слабкі» або що ви «надто переймаєтесь»? Вас запитували: «Чому ти не можеш бути, як усі?»

Якщо ви відповіли на ці запитання ствердно, тоді подібно до мене й багатьох людей, з якими я щодня розмовляю, ви, ймовірно, емпат — чутлива людина, що відчуває і вбирає думки, емоції та енергію інших.

Емпати бачать і відчують світ по-особливому: ми сприймаємо все глибше. У нас дуже розвинена інтуїція. Ми думаємо, що всі дивляться на світ, як ми, але насправді для більшості це не так, через що ми почуваємося дивними, інакшими. Межі між нами та іншими часто розміті, і нас критикують, цікують, змушують почуватися неповноцінними або присоромленими. Нам кажуть «стати товстошкірими» і «бути сильнішими». А якщо ви чоловік, то, певно, чули «будь чоловіною» і «хлопці / чоловіки не плачуть».

Критика й несхвалення дошкулють нам сильніше, ніж більшості. Щоб уникнути болю та вписатися в оточення, ми часто заганяємо себе в рамки, у яких, на нашу думку, хочуть

бачити нас інші. У результаті ми можемо стати догідливими і, як я ніжно це називаю, м'якотілими (обидва визначення — лише слова, а не те, ким ви є насправді). І через страх зазнати насмішок, цікування або не вписатися в оточення ми приховуємо свої таланти, а отже, свою істинну сутність, аж доки не забудемо, хто ми.

Я вважаю, що кожне наше рішення і кожен вибір або наближає нас на крок до вираження та прийняття нашої сутності, або ж віддаляє — до втрати себе, до змаління і, врешті, до хвороби. Я виросла в культурному середовищі, де мене заохочували бути неконфліктною, невидимою та догідливою. Я зробила себе малою аж до невидимості й завжди відчувала потребу вибачатися навіть за власне існування. Багато емпатів, з якими я розмовляю, почуваються так само. Коли наша історія, наше коріння вросли у світ, де нас заохочують бути неконфліктними догідниками, нас може неймовірно зневірювати відчуття неспромоги висловлюватися як у власних інтересах, так і щодо численної несправедливості довкола нас.

Наша планета потребує зцілення. Наш світ у небезпеці. Якщо ви щодня дивитеся або читаєте новини чи є активними в соціальних мережах, то вам не дорікнеш за побоювання, що ми, можливо, на межі вимирання. Тільки погляньте, про що розповідають медіа: усі ті стрілянини, убивства, політичні війни, те, як люди рвуть одне одного на шматки і що говорять одне про одного. Люди злішають. Ми переживаємо стрес. Ми не можемо вести розмову, не звівши її до політики. Я пишу це в розпал нашої боротьби з пандемією COVID-19. І хоча інтернет приніс у наше життя багато хорошого, він також загострив усе те, що відбувається довкола. Складається враження, що кожен інцидент у будь-якому куточку планети цілодобово висвітлюють у режимі реального часу. Не існує правил, не існує норм поведінки, і цей світ здається гнітючим та обтяжливим.

Для емпатів сучасний світ — це мінне поле. Нам часто хочеться закликати тих, хто при владі, — тих, хто підтримує ідею «виживання найпридатніших» і використовує будь-

які методи, щоб вибратися на вершину, — перестати ширити страх і натомість поширювати співчуття. Але вже сама ця заява суперечить діям і ролям, до яких ми привчені. Публічний виступ не лише вимагає величезної мужності, а й відкриває нас для грубих атак, витримати які нам може здатися непосильним. Тому вже самої думки про те, що треба висловитися, достатньо, щоб змусити нас утекти і скитацься в мушлю.

Та все ж таки нині якнайкращий час для появи емпатів.

Емпати зберігають риси, які ми в останні роки поступово втратили: чуйність, емпатію, доброту та співчуття. Емпати існували завжди, і за нинішнього стану речей на допомогу емпатам пишеться більше книжок, внаслідок чого не лише більше людей усвідомлюють, що вони емпати, а й кількість емпатів цілком може зростати.

Крістіан Нортроп, докторка медицини, авторка книжки «Уникання енергетичних вампірів» (*«Dodging Energy Vampires»*), сама емпат, пише: «Емпати — це високорозвинені душі, які дедалі частіше втілюються в людей на Землі, щоб пролити світло посеред темряви в цей час перетворення».

Тому я назвала цю книжку «Сила емпатів».

Коли я усвідомила, що сама є емпатом, у мене не було набору інструментів, у якому можна покопиратися; не було пристосувань, які стали б у пригоді, чи інструкції користувача, яку можна почитати, — нічого, що допомогло б перейти від невидимого до очевидного. Згодом я злагодила: щоб мати набір інструментів для перетворення людини, якою я була, на людину, якою є тепер, мені доведеться самостійно створити такий набір. Це я і зробила.

Інструменти та рекомендації в цій книжці — це не піоради того штибу, що ви могли читати раніше. Я не розповідатиму, як будувати непорушні кордони й відгороджуватися від інших. Ця книжка не про стіни, бар'єри та оборону. Якщо ми сковаємося за стінами, щоб себе захистити, ми ніколи не вийдемо у світ і не випроменимо своє світло.

Ця книжка про розширення, звільнення та зв'язок зі своєю божественністю. Вона про відкрите висловлю-

вання, повагу й любов до себе. Про прийняття всього того, ким ви є, і відкидання того, ким ви не є, про виправлення, а не діяння. Коли ви навчитеся шанувати й розвивати свої таланти, я заохочую вас виходити в люди, випромінювати своє емпатичне світло, брати на себе керівні ролі й ставати рольовими моделями.

Я поділила цю книжку на три частини: «Світ емпата», «Ваші стосунки із собою» і «Ваші стосунки зі світом». У кожному розділі є мій шлях від боротьби з певним викликом до, врешті-решт, прийняття чутливості, яка нині є моєю визначальною рисою, а також історії моїх учнів, читачів, друзів і рідних, що проторували власний шлях. Із цього постулату маршрут, який, сподіваюся, надихне й спонукатиме вас знайти свій спосіб позбутися відчуття незначущості та допоможе побачити, що ви можете бути лідерами, цілителями та «агентами змін».

На цих сторінках, окрім історій, я пропоную інформацію, вправи та інструменти, які допомогли мені прийняти свій дар і поважати себе. Ви дізнаєтесь, що означає бути емпатором. Ми дослідимо перешкоди, з якими стикаються емпати, і дари та суперсили, якими ми володіємо. Таким чином ви зрозумієте, що з вами все гаразд. Ви усвідомите свої сильні сторони й знайдете орієнтири, які допоможуть піднатися від жертовності та м'якотіlostі до позиції сили. Ви навчитеся приймати й плекати свою унікальну чутливість, замість того щоб дозволяти їй вас гальмувати й вам шкодити.

Читаючи ці сторінки, ви навчитеся шукати орієнтири в собі, а не зовні. Ви довідаєтесь, як стають м'якотілими і як зупинити м'якотіlostі уже на підступах, як перестати казати «так», коли кожна фібра вашого єства волає «ні», і як захистити себе від хвороби та взяти участь у власному зціленні. Ми також розглянемо тему грошей — як дозволити собі заробляти те, чого ви варті, щоб набути сили, цінувати себе, свою роботу й допомагати іншим на планеті.

На початку кожного розділу я додала мантру як спосіб лаконічного висловлювання й концентрації уваги, а наприкінці створила коротку медитацію, що допоможе включити

уроки цього розділу в глибший простір вашої підсвідомості. Я запрошу вас викроїти двадцять хвилин і знайти тихе місце. Глибоко вдихніть чотири рази, а потім некваном повторіть ці слова вісім разів подумки або вголос, роблячи між ними чотири вдихи. Потім заплющте очі на п'ять — сім хвилин, дайте словам засвоїтися.

Можливо, вам захочеться записати якісь осяяння, що зійшли на вас у процесі. Не хвилюйтесь, якщо під час кількох перших медитацій нічого не станеться. Багато хто роками блокував свою інтуїцію, тож треба знову розробити цей м'яз.

Якщо ви емпат, але не вмієте управляти своїми дарами як перевагами, здогадуєтесь, що ви емпат, і хочете дізнатися більше, вас вабить ця тема, але ви не ідентифікуєте себе як емпата або вважаєте, що емпатом є хтось з ваших близьких, то ця книжка для вас.

Я запрошу вас пізнати себе і світ абсолютно по-новому, з погляду любові, а не страху. Розпростання, а не зіщулювання. Співпричетності, а не ізоляції. Що, якби ви були більш розкutими й на постійному зв'язку з інтуїцією та головним покликанням?

Ви готові?

Тоді вперед!